

Br. E.

Srečno srce.

Jugoslovan in Slovenec,
orlovške šole učenec,
priden in bistre glave —
srečno je moje srcé!

Mamica mila in ata
vem, da me rada imata.
Stariši zame skrbé —
srečno je moje srcé.

Knjige so ljubljenske moje,
ljubim učitelje svoje,
skrbno me v šoli uče —
srečno je moje srcé!

Živel kralj Aleksander!

Dobili smo novega kralja Aleksandra. Radi ga imamo in ga bomo imeli. Naš kralj je to. Poznamo ga — saj smo ga sami videli, ko je kot regent prišel k nam na Slovensko. Tudi on je videl nas — slovenske Orle in Orlice. Rad nas ima, ker ve, da hočemo biti vedno dobri fantje in dekleta, udani Bogu in domovini. Zato kličemo svojemu novemu kralju navdušeni orlovski:

Bog živi!

Oho! „Orlič“ se je pa potegnil!

Kajne, kajne!

Raste kakor konoplja! Komaj je še prihajal kot čisto otroški samosrajčnik, sedaj se pa že postavlja kakor kakšen fant od fare. Potegnil se je navzdol, narastel je na levo in desno, odebelil se je za cele štiri strani.

Tega pa ni napravil iz gole baharije. Bog ga varuj take grde napihnenosti! Mislil je, da bo prav za našo ljubo mladino, če naraste in se preobleče z novim letnikom. Prepričan je, da ga boste še rajši imeli in boste še bolj poslušali njegove nauke, da vas bo še bolj vnel za prelepo orlovsko organizacijo.

Naj vam prav odkritosrčno in prijateljsko povem, kako je bilo z „Orličem“, kako je in kako bodi nadalje.

Kako je bilo z „Orličem“?

Majnika je zletel v svet in bilo ga je strah. Majčken je bil in ni vedel, kako mora narediti, da se bo prikupil. Nič ni vedel, če si naš naraščaj kaj želi svojega glasila. Še manj je vedel, če imajo dečki in deklice kaj denarja, da bodo svoje glasilo tudi plačevali.

Pa možiček se je kmalu otresel strahu. Povsod so ga takoj radi imeli. Marsikje so komaj čakali, da spet pride. Pa kar premajhen se jim je zdel. Tiste štiri kronice so tudi še dosti lahko dobili, da so plačevali svoj list. Tako se je že pri prvi številki — prav zares! — pokazalo, da smo dali veliko premalo listov natisniti.

Kako je pa sedaj?

Nekaj je treba prav glasno povedati. Kakršen je bil „Orlič“ dosedaj, je mogel biti vseh le bolj malim dečkom in deklicam. Nekoliko večji so rekli, da je sicer fleten, vendar se jim ni zdel zanje pisan. Dečki, ki telovadijo pri obrtnem ali sploh ne ljudskošolskem naraščaju, deklice, ki so pri gojenkah, pravijo, da nimajo nič glasila. To je tudi resnica.

Ne sme pa tako ostati. Mladina okoli štirinajstega leta najbolj potrebuje glasila, ki bi ji pogosto povedalo kaj navduševalnega o orlovski šoli in orlovski organizaciji.

Posebne lista ne kaže ustanavljati. Zato je naš „Orlič“ sklenil, da postane glasilo vsega naraščaja, višjega in nižjega. Vsem hoče biti dober orlovski prijatelj. Kdor misli, da je tudi za takega „Orliča“ že prevelik, naj si sam pomaga: Naroči naj si in bere — „Mladost“!

Kako naj bo torej nadalje?

Ves naraščaj, prav ves, naj naroči „Orliča“! Vsi, veliki in majhni, boste s pridom celega brali. Vendar bo tam na zadnjih straneh vaš znanec br. Nardžič najmlajšim kaj posebnega povedal. Tudi bo še vozil, kakor pravi, orlovsko veselo pošto in bo imel pod komando vse tiste, ki se bodo zapisali v njegov krožek.

Pa še o plačevanju vam moram povedati.

Koliko boste pa sedaj plačevali za „Orliča“? — Če boste pridni, boste plačevali toliko kakor dosedaj. Torej 8 kron ali dva dinarja za celo leto. Toda toliko boste plačevali samo tisti, ki boste naročeni pri odseku in vam bomo list pošiljali skupno pod enim zavitkom na vaditeljev naslov. Vsaj 10 izvodov

bo moralo biti skupaj. Kdor bo pa naročil le en izvod ali vsaj manj ko 10, bo moral plačati za vse leto 16 kron.

Rekel sem pa: Če boste pridni! Za pridne vas bomo imeli, ako se boste vsi na „Orliča“ naročili in pridobivali še drugih naročnikov in naročnic. „Orlič“ bi namreč rad tudi tiste dečke in deklice nagovoril za Orle in Orlice, ki sedaj še niso v nobenem odseku ali krožku zapisani. Zato morate tudi med take spraviti svoje glasilo.

Torej le res na pridno delo!!!

Če se bo pa zavoljo vaše nemarnosti in lenobe pokazalo, da bo imel „Orlič“ malo naročnikov in plačnikov, boste morali za kazen vsi plačati 16 K na leto. To vam povemo kar naravnost, dokler je še čas, da ne boste pozneje nosove vihal in mule držali, ko bomo rekli: Alo, še osem kronic!

Sedaj veste vse, naredite tako, da bo prav!

Orlovska šola na Homcu.

(Piše urednik, kakor je bilo res.)

V roke mi je prišlo vabilo na naraščajsko prireditev na Homcu pri Kamniku. Celo vrsto zanimivih točk je imelo tisto vabilo. Vmes je bila tudi ena, ki se ji je reklo: „Orlovska šola“. Še enkrat sem bral in potem še dvakrat — pa me je popadla neznanska radovednost. Pogledal sem na uro in na vreme, vzel sem popotno palico iz kota in sem jo ubral na Homec.

Prav žal mi je, da ne veste vsi, kako lepo je na Homcu. Če bi vedeli, bi jokali od žalosti, da niste na Homcu doma. Toda jaz vam rečem: Potolažite se! Če bi bili vsi tam gori doma, bi nastala taka gneča, da bi drug drugega izpodrivali. Gotovo bi se zgodila nesreča, da bi nekateri doli padli.

Homec je namreč lep hribček sredi velike ravnine dobro uro pred Kamnikom. Na vrhu stoji prijazna cerkev Matere Božje, malo pod njo pa velika nova hiša, ki se ji pravi Društveni Dom. Z griča se vidi silno lepo na vse strani po ravnini, pa še naprej na hribe in planine. Tja proti zahodu se vidi noter do Kranja in še veliko dalje prav do tja, kjer gleda po slovenski zemlji Triglay, gora gorenjskih „sivi poglavar“.

Šel sem torej v Dom, da vidim orlovsko šolo. Pa sem imel smolo, da sem vse zamudil. Najprej sem se na dolgo in široko pod nosom obrisal, potem sem pa zarobantil: Nak, kar takole pa že ne grem nazaj v Kamnik! Stopil sem gor na oder in sem rekel Orličem in njihovemu vaditelju:

„Prišel sem od daleč in sem strašno radoveden človek. Zraven sem pa urednik „Orliča“ — torej se vam ne sme za malo

zdeti, če vas nekaj poprosim. Napravite Orlovsko šolo še enkrat, nalašč zame. Vstopnice sicer nimam, bom pa v „Orliču“ napisal o vas, če boste dobro naredili“.

Hitro jim je bilo všeč in brž so stali v lepem polkrogu na odru. Prišel je vaditelj, ki mu je bilo ime Julče. V rokah je imel „Zlato knjigo“ in modro je gledal kakor kakšen profesor.

„Zlato knjigo“ gotovo vsi poznate. Kadar bo čas, bom še več pisal o njej. Danes samo toliko rečem: Najbolje bi bilo, da bi vsak Orel in vsaka Orlica znala vso „Zlato knjigo“ na pamet. — E, nak! Pa le nisem prav povedal. Še bolje bi bilo, če bi bili res vsi pri Orlih in Orlicah tako dobri in vzgledni kakor uči „Zlata knjiga“.

Vaditelj Julče je začel staviti vprašanja. Prvega je takole vprašal: Kaj je Orel?

In vprašani deček je gladko odgovoril: „Orel je organizacija poštene krščanske slovenske mladine“. Naučil se je bil seveda iz „Zlate knjige“.

Potem je vprašal drugega: Kaj je vzor Orla?

Tudi ta je znal izborno povedati: „Vzor Orla je spoštovanje in dejanska ljubezen do Boga, do ljudstva in do neomadeževanega življenja“.

Vprašal je tretjega: Ali je dosti, če si za Orla zapisan?

Vprašani deček je bil majhen, okrogloličen, glas je pa imel čisto moški. Zato je prav debelo odgovoril:

„Ni dosti, če sem za Orla samo zapisan, ampak moram v prvi vrsti iskati orlovskih vzorov. Kdor je pa za Orla samo zapisan in ne izpolnjuje orlovskih dolžnosti, je slabši kakor tisti, ki sploh ni v naših vrstah“.

Na vrsto je prišel četrti deček. Dobil je vprašanje: Katere so Orlove telovadske dolžnosti?

Deček je bil dolg, suh, malo boječ, glas je pa imel silno tenak, ko je odgovarjal:

„Orel, ki je telovadec, mora:

redno prihajati k telovadnim uram, vajam in nastopom.

Zato ne sme neopravičen ničesar zamuditi ali celo izostati;

mora marljivo, vstrajno in z veseljem stremiti za čezdalje večjo izurjenostjo v telovadbi;

mora biti pokoren načelnikom in vaditeljem;

mora tudi na zunaj v vseh okoliščinah kazati disciplino in medsebojno prijateljstvo v vsakem oziru.“

Tako je šlo naprej in je prišlo dvakrat naokoli. Zelo vesel sem bil te šole in sem se marsikaj naučil. Ko je bilo konec, so se dečki ozrli name, češ, kako se mi ta reč zdi. Jaz sem pa tako zaploskal, da se je vse treslo, le Triglav tam zadaj se ni dosti zmenil za moj ropot. Potem sem stopil na oder in sem vprašal, če vedo, kaj je disciplina.

Brž se je eden oglasil in je rekel:

„Disciplina je, če ne delamo nič po svoji glavi“.

„Po čegavi pa“? — sem vprašal.

„Po vaditeljevi in po njegovem povelju“.

„Kje si se pa to reč naučil?“

„V Angelčku sem bral“.

To mi je bilo zelo všeč in sem pohvalil, da nisem mogel bolj. Potem smo se poslovili in jaz sem vso pot do Kamnika mislil na orlovsko šolo.

Drugi dan mi je pravila neka Orlica, da je bila naraščajška prireditev na Homcu vsem prav všeč, „šola“ pa še posebej. —

Kdaj boste pa pri vas kaj takega imeli?

Sestra Slavica:

Pleši, pleši, črni kos!

Prav za prav bi kazalo kaj drugega napisati za naslov, pa sedaj je že prepozno. Stvar je namreč ta. Našim deklicam bi rada o plesu nekaj povedala. Pa se mi vedno zgodi, kadar mislim na ples, da se spomnim, kako smo včasih otroci peli:

Pleši, pleši, črni kos!

„Kak' bom plesal, ker sem bos?“

„Kam s' pa čevlje djal?“

„Stari babi sem jih dal.“

Pozneje sem pa slišala deklice takole peti:

„Rajaj, rajaj, deklica,

bela kakor lilija!

Deklica se zavrti,

pa po tleh se zavalj.“

Nočem ugibati, katera pesem je lepša. Najbolje bo, če kar same premislite. Mene pa poslušajte, da vam nekaj drugega povem.

Ni še dolgo tega, ko so imele nekje orliške gojenke nastop. Vmes je bilo veliko točk s telovadnim plesom. Sama ne vem, kaj vse so znale pokazati. Telovadni ples z obroči, telovadni ples s cvetnimi loki, telovadni ples metuljčkov' in gozdnih vil — vse to se je vrstilo drugo za drugim.

Prav lepo se mi je zdelo in bila sem prepričana, da se vsem gledalcem lepo zdi. Ampak ko je nastop minil, so prišli nekateri veliki in modri ljudje in so rekli vaditeljici:

„To pa ne sme tako biti! Preveč plesov imate na sporedu. To ni dobro in ni prav. Telovadite kaj drugega, če ne, boste svoje deklice vzgojile tako, da bodo strastne plesalke in, ko bodo velike, jim ne bo šlo drugega po glavi kakor ples, ples, ples, ... To je pa slabo, saj veste, da vedno učimo mlade ljudi. Ogibajte se plesa!“

Vaditeljica se je kar ustrašila. Ni vedela, kaj bi odgovorila. Zato sem hitro jaz pristopila in sem rešila vaditeljico, da ji ni bilo preveč hudo. Začela sem opravičevati telovadni ples.

„Prijatelji, jaz mislim takole. Če že hočemo, da deklica telovadi, moramo pustiti, da telovadi tako kakor je zanjo primerno. Na orodje deklice ne moremo spravljati. Kakšni naporni teki in skoki tudi niso zanjo. Tako je še mnogo reči v telovadbi za dečke, kar za deklice ni. Sploh deklica ne telovadi, da bi si vežbala moč in silo mišic, ona telovadi zato, da nauči svoje telo primerne prožnosti, okretnosti, lahkotnosti. Tu je gotovo bistven razloček med deško in dekliško telovadbo.“

Oni so prikimali, jaz sem pa naprej govorila:

„Če torej grem gledat deško telovadbo, bom toliko bolj pohvalila, čim bolj bo telovadba videti težka. Dekliška telovadba pa ne sme biti težka, pač pa mora biti lepa.“

Prav zato so za dekliško telovadbo poleg prostih vaj najbolj primerni raznovrstni telovadni plesi. Pri tem imajo deklice prazne roke, ali pa drže kakšno orodje. Pri takih plesih naredo včasih deklice, če imajo spretno vaditeljico, tako lepe skupine in slikovite prizore, da je zares lepo in krasno. Vse tisto pa, kar je zares lepo in krasno, je tudi plemenito, povzdigujoče, vzgojno.

Deklice-orlice, ki se bodo privadile takih plemenitih plesov, ne bodo nikoli silile na tiste plese, ki so grdi, prepovedani, pregrešni. Taki plesi se jim bodo studili in gabili. Zato so telovadni plesi naravnost dobra in hvalevredna naprava.

Zakaj pa mladino svarimo pred plesom? Zato, ker po gostilnah navadno ne plešejo lepih in plemenitih plesov, ampak grde in divje plese. Dekle na takih plesih ne telovadi, ampak divja! Vrti se tja v en dan cele ure, se poti in utruji, se lahko prehladi, se pretrese, si lahko razburka vso kri, da si nakoplje bolezni in dostikrat celo grenko smrt.

Pri telovadnih plesih pod dobrim vodstvom teh nevarnosti ni.

Pri divjih plesih po gostilnah in drugod igra dostikrat divjaška godba in se toči in pije alkoholna pijača. Vse to silno kvarno vpliva na plesalko, ji jemlje telesne moči, ji krade duševno zavest in zdravo prevdarnost. Zato je tak ples nevaren in zato svarimo in bomo svarili pred njim.

Poglavitno pa še pride! Po gostilnah in pri podobnih plesih skoraj nikoli ni dekle brez slabe družčine. Če je že od vrtenja in godbe in pijače napol omamljena in zmotljena, ima slab tovariš ali celo zapeljivec lahko delo, da jo pripravi do kakega početja, ki bi ga pri treznem premisleku nikdar ne naredila.

To so nekateri razlogi, zakaj nikoli ne moremo dosti svariti pred plesi po gostilnah in drugod v mešani družbi. To so pa tudi lastnosti, ki prav lepo kažejo velikansko razliko med onim plesom in med plemenitimi telovadnimi plesi. Telovadni ples ima namen, odvrčati od nečastnih in škodljivih plesov. Mislim pa, da vedno lažje odvrča od slabega tisti človek, ki namesto slabega da nekaj dobrega, kakor tisti, ki samo govori in svari, ne zna pa dati mladini nobenega nadomestka.

Tako sem govorila in nekdo je rekel: „Pa morate tudi svojim deklicam to stvar dobro razložiti.“

„Saj jo tudi razlagam“, sem rekla. Po vrhu sem jo pa še napisala, da bodo vse vedele in storile.

Br. E.

Koklja.

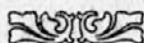
Deco svojo koklja vodi,
družbica po vrtu hodi:
piščeta in račke vmes —
to poskók je, to je ples!

Kák je dobra koklja stara!
Nič porednežev ne kara ...
Francko našo pa podi,
če piščanca ulovi.

Brska koklja in pokliče.
Lej jih — njene otročiče:
piščeta pobrskajo,
račke pa ne marajo.

Pride koklja do potoka,
kar preplašena zastoka:
račke telovadkinje,
v vodo so poskakale — —

Jej, kakó lepó veslajo!
Tega piščeta ne znajo —
Starka kliče: kokokó,
buzarona, kaj je to?!

Maks Kurent:

Izlet šentruperškega naraščaja.

„Orlič“ je že parkrat pisal o izletih. Morda bo br. urednik dovolil tudi nam, da opišemo svoj izlet na Trebelno dne 17. julija.

Vaditelj nam je že dalje časa obetal izlet, ono nedeljo nam je pa kar naravnost povedal: Danes teden! To je bilo veselje! Nestrpno smo čakali nove nedelje, končno je pa vendar prišla.

Točno ob 1. uri smo se zbrali pred telovadnico. Morali bi že biti vsi v vrsti, a bratec Joško si je dal strašno dosti opraviti in je še druge zadrževal. Skoraj nejevoljen je pristopil načelnik, da jih pokara, pa je videl, da Joško deli med bratce potico, ki mu jo je bila dala mama s seboj, da ne omaga na poti.

„No, Joško, to je pa lepo! Prav, da ste tudi pri potici bratje. — Toda zdaj pa le nastop in pozor!“

V troredih smo odkarakali. Nismo se menili za silne solnčne žarke, ki so nas žgali. Nagajivo smo jim zapeli tisto: Mi smo Orli, mlada četa.

Hitimo dalje in dalje, naša pot je namreč dve uri dolga. Sredi pota smo prispeli na Žalostno goro in smo počastili preljubo nebeško Mater. Potem smo se ozrli nazaj na lepo šent-ruperško dolino, ki nam je bila v vsej krasoti odprta. Žitna polja so jo pokrivala kakor z debelo posutim zlatom. Tam zadaj pa se vzpenjajo naše znane dolenjske gorice.

„Kaj je pa tista gora tam, ki ima na vrhu kar tri cerkve?“
 „Tisto je pa Kum. Že v šoli ste se učili, da je to najvišja gora vse Dolenjske. Sedaj jo vidite.“

Šli smo dalje. Cesta nas vodi skozi lep, hladen gozd. Kmalu pridemo do druge postaje, do cerkve sv. Petra. Zraven nje stoji kapelica, ki je tako imenitna, da moram o njej pripovedovati.

„Naša slavna apostola sv. Ciril in Metod sta na Moravskem z velikim uspehom oznanjala sv. vero. Nevoščljivi Nemci so ju pa lažnjivo tožili v Rim sv. očetu, da oznanjata krive nauke. Sveta moža sta se napotila v Rim, da se pred samim sv. očetom opravičita. Med potjo sta se mudila tudi v naših krajih in staro izročilo pravi, da je sv. Ciril maševal v kapelici poleg cerkve sv. Petra.“

Še na eno posebnost moram opozoriti. Pod kapelico se nahaja grobnica nenavadnega izvora. Na sosednjem hribu so namreč pred davnim, davnim časom naši predniki pokopavali svoje mrličke. Tisto pokopališče so pozneje prekopali, zbrali vse ostale mrtvaške kosti in so jih pokopali sem v blagoslovljeno zemljo.“

Spet smo jo mahnili dalje. Samo četrť ure smo rabili do Trebelnega. Ali so vam ljudje gledali našo urejeno orlovsko četo! Šli smo najprej v cerkev, ki smo si jo natančno ogledali in pomolili v njej. Celó v zvonik smo šli. Vodil nas je brat, ki je ondi pri svoji teti na obisku.

Potlej smo se šli okrepčat. Jožku je bilo žal za potico, a spet mu je dobro dela zaveš, da jo je bil razdelil med bratce. Za južino smo imeli hleb kruha in za žejo tepkovca.

Okrepčani smo se zbrali na prijetni gorski ravnici, kjer smo bratcem novoustanovljenega naraščaja pokazali redovne, proste in skupinske vaje. Vsi so nas prav radi gledali, veliki in majhni.

Oglasili so se gosťod kaplan, ki sťo nam v lepih besedah orisali namen in pomen orlovske organizacije. Vsi smo obljubili, da bomo zmerom zgledni Orli.

Potem smo še nekoliko učili mlade Orličke in smo vmes pokramljali z njimi. Toda solnce ne čaka. Odpravili smo se. Bratci sťo nas nekoliko spremili in nam dali obljubo, da tudi oni nas posetijo. Krepko smo si stisnili desnice in smo odšli v veseli zavesti, da imamo na Trebelnem bratovska srca.

Zgodba o slepi in gluhonemi deklici.

(Po njenih lastnih zapiskih pripoveduje urednik.)

Kakšna bo ta zgodba?

Lepa, zelo lepa in zanimiva. Vsak jo bo rad bral, ker takih zgodb ni veliko. Posebno zato je mnogo vredna, ker ni izmišljena, ampak skoz in skoz popolnoma resnična. Veliko tega, kar bomo tukaj povedali, je napisala slepa in gluhonema deklica sama. Nekaj je dostavila tudi njena ljubezniva učiteljica, če bo še kaj potrebno, bomo pa mi dodali.

Ali ste dobro čuli? Ta deklica je gluha, da ne more prav nič slišati. Slepa je, da ne more prav nič videti. Zraven je pa še mutasta, da ni mogla nič govoriti, dokler se ni z veliko težavo naučila. In vendar je res, kar sem zapisal zgoraj, da je deklica sama pisala o sebi. To je morala biti pridna, kajne, da se je naučila pisati in brati in govoriti. Pa še marsikaj drugega se je naučila. O vsem tem bomo pripovedovali.

Deklici je ime Lenčka. Ni še umrla, ampak živi daleč nekje v Ameriki. Sedaj je stara nekaj nad 40 let. Ves svet se čudi njeni prebrisanosti in vstrajnosti. Pomislite! Slepa je in gluha, pa je izdelala zelo dobro vso ljudsko šolo, celo gimnazijo, po vrhu pa še visoko šolo!

Kaj se to pravi — biti slep? Nekaj zelo žalostnega je. Če zatisneš oči, ne vidiš drugega nego črno temo. Pa čeprav zamížiš, si ne moreš prav misliti, kako je slepemu človeku pri srcu. Saj dobro veš, da ti je treba samo oči odpreti, pa boš spet videl. Slepca pa pravi črna tema pred očmi: Nikoli, nikoli, nikoli — ne boš videl svetlobe!

Morda si že videl slepega človeka, kako hodi po svetu. Oči so mu mrtve. Korak mu je boječ in negotov, ker se vedno boji, da se kje spotakne in pade. Z roko tiplje okoli sebe, s palico išče po tleh, če niso morda robata in nevarna.

Kjer ga vidiš, se ti zasmili in si misliš: Ubožec!

Tudi gluhega človeka morda poznaš. Ubožček je tudi tak. Uho mu neče nič slišati. Če še tako glasno zavpiješ, če še tako lepa godba igra — gluhec nič ne ve, nima nič od tega. Kaj govore ljudje okoli njega? Ne ve! Kako govore? Zakaj tako čudno sučejo ustnice? Ne ve! Vse to mu je velika uganka.

Če mu hočeš kaj povedati, mu moraš pokazati. Tudi on dopove svoje želje le s tem, da pokaže, kaj bi rad. Govoriti ne zna. Ker ne sliši, kako ljudje govore, se ne more naučiti. Ni dosti samo videti, kako ljudje pri govorjenju premikajo ustnice, treba je tudi govorjenje slišati. Tega pa gluhec ne more. Zato je človek, ki je gluha od rojstva ali vsaj od zgodnje mladosti, ob enem tudi nem — ne more govoriti.

Kdo je bolj ubog — slepec ali gluhec? Kajne, oba sta nesrečna. Kaj bi ti rajši izgubil — vid ali sluh? Kajne, obojega se ti zdi skoraj jednako škoda? Prav imaš.

Sedaj si pa misli, da si prišel na svet ne samo gluhi, ampak tudi slepi! Ne samo slepi, ampak tudi gluhi! Kaj bi bilo iz tebe na svetu?!

Taka nesrečnica je pa bila naša Lenčka. Samo toliko bolje, da ni prišla že na svet taka, temuč je oslepela in oglušela, ko je bila stara eno leto in pol.

Kakšna bo pač povest te čudne Lenčke?

Zakaj vam pišem to zgodbo?

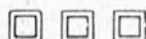
Morebiti zato, da se boste zabavali, smejali in kratkočasili? Ne, prav res ne! Za smeh in kratek čas so izmišljene storije in povesti. Naša zgodba je pa resnična. Pišem vam zato, da se boste izobraževali in učili, in zato, da boste imeli Lenčko za zgled.

Kako se boste izobraževali?

Brali boste o Lenčki, kako je živela na svetu gluha in slepa. Slišali bodete, kako se je začela učiti in ni odnehala. Zvedeli bodete, kakšne učne pripomočke je imela — kakšne črke za pisanje, kakšne knjige za branje. Brali bodete, kako je namesto z očmi gledala s prsti, kako je namesto z ušesi poslušala s celim notranjim telesom.

Pred vami se bo odprl nov, nepoznan svet — svet slepih in gluhih. Marsikaj boste zvedeli, kar vam dosedaj še na misel ni prišlo. Tako bodete več in več vedeli, čim dalje bodete brali o Lenčki. Vaša izobrazba se bo širila.

(Dalje.)

Vesela pošta brata Nardžiča.

Brat Nardžič — poštar!

Da, da, to je pa nekaj zame in za vas! Sedaj smo čisto na svojem in naša pošta bo vozila in drdrala brez ovir in težav. Jaz imam že od nekdaj veselje do pošte, vi pa gotovo tudi.

Ko sem bil še majhen in častihlepen dečko, sem sklenil, da postanem poštar. Veste, tam pod tistim gričkom, kjer je stala

naša hiša, je peljala lepa, bela cesta. Po tisti cesti je vsak dan dvakrat drdrala pošta — enkrat gor, drugič dol. Bila je skoraj taka kakor kočija, samo precej drugačna. Pobarvana je bila različno, deloma tudi rumeno. Zato mi ni bila všeč. Rumena barva mi nikjer ne ugaja — pač, samo pri cekinih!

Pa je bilo vseeno lepo pogledati tisto pošto. Konjiček je čedno enakomerno tekkel, nikoli prehitro, nikoli prepočasi. Poštar je držal napete vajeti in bič samo zavoljo lepšega. Če je od časa do časa švrknil z bičem po konju, ni bilo zavoljo konja, ampak zavoljo muh. Zraven se je pa tako dobrodušno smehljal tja v en dan. Včasih si je žvižgal za kratek čas in če je mene kje blizu zagledal, mi je vselej pomežiknil.

Vse to mi je bilo zelo všeč. Zato sem vedno stekel na rob griča in sem gledal na cesto, kadar je bobnelo po cesti mimo nas. Tista poštna kočija je namreč čisto na poseben način bobnela. Ko je bila še daleč za ovinkom, sem vedel: Pošta gre!

V tistih časih sem sklenil, da postanem poštar. Za gotovo sem vedel, da je to edini pravi moj poklic. Kaj pa je lepšega, lepo vas prosim, kakor sedeti v poštнем vozu, voziti se dvakrat na dan gor in dol, žvižgati konjičku in muham, pomežikovati takole zavoljo prijaznosti?

Komaj sem čakal, da dorastem. Tako hitro sicer ni šlo, ali vendar. Ko sem bil dosti velik, sem enkrat pomignil poštarju, naj ustavi. Prav prijateljsko sem mu pojasnil, kaj bi rad. Pošto bi rad vozil, sem rekel, če bi meni dali vajeti in konja, sem dejal, in bi si vi kakšen drug zaslužek poiskali, sem prigovarjal.

Pa me je tako čudno debelo pogledal, da je še pomežikniti pozabil. Potem se je na ves glas zakrohotal, rekel pa ni nobene besede. Nategnil je vajeti, z bičem je švrknil po meni — pa ne, res ne zavoljo muh, temveč prav zavoljo mene . . .

Pošta je odrdrala — in tako sem zgrešil poklic. Izgubljen je bil dolgo, dolgo, našel sem ga zopet, ko je prišel na svet „Orlič“ in njegova pošta. To sem hotel povedati in sem vam tudi povedal, kako sem postal poštar.

Popravite zmoto!

Že večkrat se je pripetila tale zmota. Pride na „Orliča“ pismo in ima naslov na urednika. V pismu pa stoji zapisano: Dragi br. Nardžič! Ali pa pride drugo pismo in nosi naslov na br. Nardižiča. Notri v pismu pa stoji zapisano: Gospod urednik!

To je zmota! Urednik je urednik, Nardžič je pa Nardižič — vsak naj dobi pismo, ki je zanj. Zato naj bo naslov pravilen, da se nič ne zameša in ne izgubi! Tudi tukaj velja kakor povsod: red in disciplina!

Savin:

Žaga, žaga!

(Na čast vsem umazancem.)

Žaga, žaga glavo preč,
kruha ne bo jedla več!

Preč s to glavo, grdo glavo,
kot zamorček, črno — rjavo!
V srajco strgano povili,
v hlače luknjaste zavili,
v sajast koš jo bomo djali,
pujske vpregli in peljali
jo zakopat na dvorišče,
na smetišče, na gnojišče!

Pujski bodo spred krulili,
pujski drugi vzad cvilili.
Potlej bodo šle krtace,
ž njimi raskave brisače,

vode dve golidi, milo,
(ki je znamkano z „Gorilo“),
dimnikarji, ometače,
gnojne vile in strgače.

V gnoj jo bomo zakopali,
nanj spod nosa svečo vžgali,
robeč moker čez pripeli,
pesem žalostno zapeli:
„Ti, ti vmazani Marjanček,
s tabo res je velik križ,
bil si črn kot ciganček,
zdaj zato se pokoriš...!“

Torej hitro glavo preč,
kruha ne bo jedla več!

Iz nabiralnika.

Velike Lašče. — Cenjeni br. Nardžič! V Velikih Laščah so se naselile Orličice. Tudi jaz sem med njimi. Telovadbo imamo vsako nedeljo pred deseto sv. mašo. V telovadnici nas uče gdčna učiteljica. Tudi moj brat je naročen na „Orliča“. Jaz ga prav rada čitam. Imam dva brata Orla. Prosim, da natisnete to pisemce v „Orliču“. Pozdravljeni! Bog živi! — Vaša sestra Anika Stritar.

Odgovor: To je prvo pismo iz Vaše slavne doline. Pa bi prav rad kaj več zvedel. Anika, napiši v kratkem dolgo pismo in ga pošlji. Piši, koliko vas je, kako napredujete, če ste imele izlete, poučne sestanke, igre, skupno sv. obhajilo itd. Morebiti boš s takim pismom privzdignila še marsikoga od Lašč do Ribnice, da bo pisal.

Ne vem, od kod. — Spoštovani br. Nardžič! Od nas niste prejeli dosedaj še nobenega pisma. Ker pa vedno čitamo v „Orliču“, kako ste zadovoljni, če Vam kdo kaj piše, sem se tudi jaz namenila, pisati Vam. Z „Orličem“ smo prav zadovoljni in ga radi čitamo. Telovadbo imamo vsako nedeljo. Delamo vaje z robci. Drugič kaj več. Francka Novak.

Odgovor: Ti, nesrečna Francka, si pa pozabila povedati, kje si doma. Nič ne morem iztuhtati. Boš morala še enkrat pisati. Ob enem boš pa povedala, če boste tudi z novim „Orličem“ tako zadovoljni pri vas. Bog s teboj!

Žiri. — Danes sem dobila „Orliča“ in sem videla, kako druge sestre veselo pišejo. Takoj sem si tudi jaz mislila: V Žireh ne sme ostati tako, da bi se nobena ne spomnila na „Orliča“. Pa mi ne smete zameriti, če bom slabo zložila skupaj, ker prvičrat pišem. Zelo smo se razveselile, ko nam je vadiateljica povedala, da bomo šle na javno telovadbo v Poljane. Sedaj se zelo hitro učimo telovaditi in mislim, da ne bomo med zadnjimi. Nastopile bomo z rdečimi robci. Šlo nas bo okoli 50 sestic. Sedaj ne vem nič več, drugič bom pa povedala, kako bo pri javni telovadbi.

Bog živi! — Žirovska Orličica. —

„Orlič“ izhaja v začetku vsakega meseca. List izdaja uprava „Mladosti“ (Ludovik Tomažič). Uredništvo in upravnništvo je v Kamniku.

Naročnina za odseke in krožke, ki naroče vsaj 10 izvodov pod skupnim zavitkom, 2 dinarja na leto, za vse druge naročnike 4 dinarje.

Oblastem odgovoren Ciril Mohor.

Urejuje P. Bernard Ambrožič.

Tiska tiskarna „Tiskovnega društva v Kranju“.